Kadernota 2024-2027 gemeente Vlieland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
Mutaties 4
Ontwikkelingen 4
Beleidsvoornemens 9
Dekkingsplan 14
Mutaties Algemene Reserve 16
Samenvattend 17

Inleiding

“Brede welvaart” dat is het verbindende thema van het raadsbrede akkoord 2022 – 2026. Brede welvaart gaat niet alleen over materiële welvaart, maar ook over de kwaliteit van leven nu en over het effect van onze manier van leven op het welzijn van mensen ‘elders’ en van toekomstige generaties. Een jaar na het verkiezingsjaar is er in de kadernota gelukkig ruimte voor nieuwe beleidsvoornemens gebaseerd op dit akkoord.

Belangrijke thema’s binnen de ‘brede welvaart’ zijn toerisme, wonen, gezondheid en duurzaamheid. Hier gaan we de komende jaren dan ook mee aan de slag.

Toerisme
Een nieuw toeristisch beleid wordt opgesteld, met als belangrijkste uitgangspunt de balans tussen enerzijds het eiland als een fijne plek om te wonen en werken voor de inwoners en anderzijds het eiland als aantrekkelijke vakantiebestemming voor de toerist.

Wonen
Een nieuw Programma Wonen wordt ontwikkeld, met daarin vooral aandacht voor het tekort aan woningen voor jonge eilanders en jonge gezinnen, personeelshuisvesting en verduurzaming van de woningvoorraad. Maar ook voor kleinschalige woonvormen en voor het vraagstuk hoeveel mensen er op Vlieland kúnnen wonen

Gezondheid
Er wordt uitvoering gegeven aan de Nota Sport- en Beweegbeleid gemeente Vlieland. Ook wordt een lokaal preventieplan opgesteld en wordt de mogelijkheid onderzocht om naast de buurtsportcoach een coördinator sport en preventie in te zetten.

Duurzaamheid
Met de vaststelling van het Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 heeft de gemeente Vlieland haar ambities ten aanzien van de verduurzaming van Vlieland vastgelegd. Hieraan zal komende jaren uitvoering worden gegeven.

Het binnenhalen van de Regio Deal, de invoering van de Omgevingswet en de uitvoering van het raadsbrede programma maken het noodzakelijk de formatie (tijdelijk) uit te breiden. Dit om de uitbreiding van taken goed uit te kunnen voeren en te hoge werkdruk te voorkomen. Hierbij zal rekening worden gehouden met het feit dat er binnen afzienbare tijd medewerkers met pensioen gaan..

Met deze kadernota schetsen wij de financiële ontwikkelingen en de uitgangspunten van onze inzet voor komend jaar. Deze uitgangspunten zullen bij het opstellen van de begroting 2024 verder uitgewerkt worden. Voor de jaren vanaf 2026 (het zogenaamde “ravijnjaar”) bestaat nog steeds onzekerheid over hoe de nieuwe financieringssystematiek er uit gaat zien en hoe/of de compensatie van de 3 miljard korting op het gemeentefonds gestalte krijgt.

Voorstellen die wij in deze kadernota doen voor het verhogen van budgetten en belastingen en leges vinden hun grondslag in de meicirculaire 2023.

Mutaties

Doorkijk 2024 – 2026

Het meerjarenperspectief 2024 – 2026 liet in de begroting 2023 de volgende begrotingssaldi zien:

2024 € 232.547
2025 € 214.962
2026 € 354.243 -\-

Ontwikkelingen

Op dit moment is een aantal ontwikkelingen bekend dat invloed heeft op het resultaat tot en met 2027. In onderstaande tabel worden deze ontwikkelingen zichtbaar. De ontwikkelingen worden hierna per item toegelicht.

Programma	Omschrijving begrotingswijziging	Bedrag 2024	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027
	Resultaat bij begroting 2023	**232.547**	**214.962**	**-354.243**	**-354.243**
	1. 1e begrotingswijziging raad 17 juli 2023				
1	L. Extra uren handhaving	-29.000	-29.000	-29.000	-29.000
7	F. Rattenbestrijding	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Prognose resultaat na 1e BW 2023	**193.547**	**175.962**	**-393.243**	**-393.243**
	Diverse ontwikkelingen				
div	2. cao loonstijgingen	**-175.000**	**-239.000**	**-275.000**	**-358.000**
div	3. Actualiseren kapitaallasten	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
9	4. Stelposten onvoorzien prijsstijgingen en subsidies	**300.000**	**370.000**	**470.000**	**360.000**
div	5. Gevolgen wijziging bestemmingsreserves in voorzieningen	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
div	6. Meer kosten energie	**-22.000**	**-22.000**	**-22.000**	**-22.000**
0	7. WKR en logieskosten	**-75.000**	**-75.000**	**-75.000**	**-75.000**
0	8. Fiscaal en juridisch advies	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
0	9. Ophogen budget opleidingskosten	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**	**-10.000**
3	10. Ophogen budget "schoolboot" Terschelling	**-6.000**	**-6.000**	**-6.000**	**-6.000**
6	11. Ophogen budget Beleidsteam sociaal domein en gebiedteam	**pm**	**pm**	**pm**	**pm**
	Ontwikkelingen verbonden partijen				
0	12. Stijging ICT kosten de Waddeneilanden en telefonie	**-29.500**	**-29.500**	**-29.500**	**-29.500**
1	13. Veiligheidsregio	**-10.159**	**-16.282**	**-20.908**	**-33.808**
6	14. De Dienst Sociale Zaken	**-20.500**	**-24.700**	**-27.700**	**-43.100**
7	15. FUMO	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
0	16. De Waddeneilanden	**-7.500**	**-8.500**	**-9.500**	**-12.200**
	Prognose resultaat 2024 - 2027 na div. ontwikkelingen	**121.888**	**98.980**	**-414.851**	**-638.851**

1. *1e begrotingswijziging 2023*
   In de wijzigingen van de lopende begroting 2023 zijn gedeeltelijk besluiten verwerkt met een structureel effect na 2023. Die hebben dan ook effect op de saldi in de nieuwe (meerjaren-)begroting. Besluitvorming hierover vindt plaats door het vaststellen door uw raad van de begrotingswijziging in deze zelfde vergadering. Voor een toelichting wordt kortheidshalve verwezen naar die besluitvorming. Voor een juist beeld van de geraamde begrotingssaldi is besloten deze budgetwijziging in deze kadernota te verwerken.

2. *Cao 2023*
   De Cao Gemeenten is 6 april 2023 definitief vastgesteld voor 2023. Met de verwachtte financiële gevolgen van deze cao is bij de Begroting 2023 zo goed mogelijk rekening gehouden. Bovendien is in de merenjarenraming rekening gehouden met een cumulatieve stijging van 4% in de volgende jaren.
   Voor deze kadernota is een grove berekening gemaakt op basis van de begrootte salariskosten 2023, verhoogd met de aanpassingen uit de 1e begrotingswijziging. Vervolgens is dit bedrag meerjarig verhoogd met de volgende percentages;
   2024: 7,6
   2025: 5,8
   2026: 4,8
   2027: 4,2
   We sluiten daarmee, evenals de gemeente Leeuwarden die onze salarisadministratie verzorgt, aan bij de loonvoet voor de overheidssector uit de meicirculaire 2023. In 2024 verhogen we met 2,4 % extra (de loonvoet bedraagt 5,2%) omdat we ook nog over de jaren 2022 en 2023 een looncorrectie doorvoeren om de loonbudgetten in de begroting reëel op peil te houden.
   Bij het opstellen van de begroting zal op detail niveau naar de begroting van de salariskosten gekeken worden.

3. *Actualiseren kapitaallasten*
   De totale afschrijvingskosten wijzigen jaarlijks door nieuwe investeringen en het eindigen van afschrijvingstermijnen. De rentekosten wijzigen doordat op bestaande leningen wordt afgelost en door het (her)financieren met nieuwe leningen van bestaande en nieuwe investeringen. Binnen niet al te lange tijd zal er op basis van de voorgenomen investeringen, opnieuw lang geld moeten worden aangetrokken. Er is meerjarig een stelpost opgenomen voor de rente van deze nieuwe lening.
   Op dit moment is er geen reden om aan te nemen dat de afschrijvingslasten de komende jaren erg zullen afwijken van wat er in de begroting 2023 meerjarig is geraamd. Wel moet worden opgemerkt dat diverse geraamde investeringen voor 2023 op dit moment nog niet zijn uitgevoerd. Wanneer de investeringen niet zullen worden uitgevoerd, zal dit vanzelfsprekend wel van invloed zijn op de kapitaallasten.

   Op dit moment zijn alleen de groengemarkeerde investeringsprojecten in onderstaand overzicht in gang gezet. Daarnaast zijn er ook wat investeringen gedaan die niet waren opgenomen in de oorspronkelijke begroting 2023 namelijk de aanleg van het openbaar groen Lutinelaan/De Drift en de apparatuur voor de tandartspraktijk. Bovendien blijkt daarnaast wanneer wel wordt overgegaan tot aanschaf van de investering de kosten gestegen zijn of levering moeilijk is of lang op zich laat wachten. Een berekening van de kapitaallasten voor de komende jaren zal dus voorafgegaan moeten worden door een update van het huidige meerjarige investeringsplan. Budgethouders zullen realistisch moeten kijken naar het investeringsplan. Is het realistisch niet uitgevoerde investeringsplannen uit 2023 door te zetten naar 2024 en bovendien de voor dat jaar reeds geraamde investeringen te laten staan?
   Vandaar dat deze post voor de kadernota op PM is gezet.

Activiteit		Totaal-investering	Jaarlijkse Afschrijving
EP000045	Vervangen zoutstrooier	24.000	3.071
EP000304	Vervangen zitmaaier	15.000	2.100
EP000304	Hijskraan op voertuig	15.000	1.400
EP000304	Bedrijfsauto/ladderchassis voor opbouw (4x4 i.v.m. strooien)	68.000	6.550
EP000304	Vervangen Piaggio Porter	16.000	1.500
EP000304	Vervangen veegmachine RAVO	90.000	7.500
EP000170	Vervanging besturings software schuif dijk	10.000	667
EP000170	Vervanging / berging riool / infiltratieriool Esdoornlaan	80.000	1.600
EP000170	Midscheeps (50 m vernieuwen)	15.000	300
EP000170	Maatregelen IT-riool Bremweg (bv. verticale putten)	20.000	667
EP000170	Verticale infiltratie sportveld	40.000	1.333
EP000170	Herstel riool omgeving Vorkduin 14	10.000	200
EP000170	Afkoppelen hemelwater Duinwijck (aanschaf pm voorl. 2023	25.000	500
EP000262	Afronding Boswijk	396.000	7.920
EP000101	Flidunen Wanden plenum	64.200	3.210
EP000101	Flidunen Isoleren bak zwembad	21.400	1.070
EP000101	FlidunenSporthal vloer	45.475	2.274
EP000302	Gemeentehuis Vervangen pui tevens isoleren triple-glas	69.550	3.478
EP000302	Verduurzamen gemeentehuis	80.250	4.013
EP000302	Gemeentehuis Vervangen HR++ glas	26.750	1.338
EP000304	Gemeente werf Vervangen beplating	64.200	3.210
EP000304	GPS meetapparatuur	5.280	880
EP000304	Gemeente werf Verbouw en aanp. deur in dezelfde loods	6.420	535
EP000044	Armaturen 60 stuks diverse locaties	28.800	1.920
EP000047	Vervangen trappen dijk jachthaven	10.000	333
EP000047	Reconstructie glooiing nabij Lange Paal	239.400	7.982
EP000004	Kampweg (uiteindelijke kosten moeten blijken uit onderzoek)	243.500	16.233
		1.729.225	81.783

4. *Stelposten onvoorzien prijsstijgingen en subsidies*

De provincie schrijft voor dat er jaarlijks een algemene post ter compensatie van mogelijke prijsstijgingen opgenomen moet worden. Meerjarig zijn hiervoor in onze begroting stelposten opgenomen. De Loonkosten zullen voor 2024 en de jaren daarna zo realistisch mogelijk worden geraamd. Dit geldt ook voor de kosten Sociaal Domein en de kosten van de andere gemeenschappelijke regelingen.

De investeringsplannen zullen worden aangepast aan de nieuwe prijsniveau's. De stelposten zijn dan ook met name bedoeld voor de overige kosten en de te verstrekken subsidies.

De inflatiecijfers zijn op dit moment nog steeds ongebruikelijk hoog en onzeker. Bij de begroting 2023 werd in de Meicirculaire 2022 een groei van het accres voor relevante uitgaven aangegeven van 6,7% voor 2023 en 2024 en 5,9% voor 2025. Deze percentages zijn gebruikt voor het bepalen van de hoogte van onze stelposten. In de Meicirculaire 2023 bedragen deze percentages voor de jaren 2024 en verder: 4,22%, 4,18%, 3,58%en 3,22%. Deze percentages zullen weer gebruikt worden voor de komende begroting en zullen naar verwachting zorgen voor een bijstelling naar beneden van de stelpost prijstijging. Voor deze

kadernota is een eerste inschatting gemaakt op basis van de begrotingscijfers 2023, bij de begroting zal deze berekening worden bijgesteld.

Wanneer blijkt, dat vanwege prijsstijgingen de budgetten niet meer toereikend zijn, kunnen uit deze stelpost prijsstijgingen, budgetten eventueel ook die voor subsidies, verhoogd worden.

5. *Gevolgen wijzigen bestemmingsreserves naar voorzieningen*
   De reserves en voorzieningen zijn in 2022 gescreend op nut, noodzaak, omvang en wet- en regelgeving. Dit heeft geresulteerd in een voorstel om een aantal bestemmingsreserves en voorzieningen op te heffen en een aantal bestemmingsreserves om te zetten in voorzieningen. E.e.a. is verwerkt in de nota Reserves en Voorzieningen. Op basis van de Meer Jaren Onderhouds Plannen is bepaald wat de omvang van de nieuwe onderhoudsvoorzieningen zou moeten zijn. Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 bleek dat in de MJOP's ook jaarlijkse kosten of kosten voor klein onderhoud zijn opgenomen. Deze kosten mogen niet t.l.v. een voorziening worden gebracht. Voor 2023 zal de opsteller van de MJOP's bekijken welke kosten dit betreft. Op basis hiervan zal bij de begroting een nieuwe berekening worden gemaakt welk bedrag toegevoegd moet worden aan de voorzieningen. Deze bedragen zullen lager zijn dan de bedragen zoals deze zijn vastgelegd in de notitie Reserves en voorzieningen. Daarnaast is het nodig een kwaliteitsslag te maken bij de MJOP's omdat ze anders eventueel niet voldoen aan de normen voor het instandhouden van een onderhoudsvoorziening.

6. *Meerkosten energie*
   Door de stijgende energieprijzen is het nodig de budgetten voor energie te verhogen. Op dit moment is de verwachting dat de meerkosten € 22.000 zullen bedragen.

7. *WKR en logieskosten*
   Landelijk merken gemeenten dat het moeilijk is vacatures goed in te vullen, deze ontwikkeling gaat helaas ook niet aan Vlieland voorbij. We zijn blij dat het ons tot nog toe gelukt is, onze vacatures in te vullen. We merken wel dat medewerkers er vaker voor kiezen aan de wal te blijven wonen en het werk deels vanuit huis uit te voeren. Deze medewerkers hebben een tijdelijk onderkomen nodig voor de tijd dat zij op Vlieland werken. Het huidige budget voor reis- en verblijfskosten is hiervoor niet meer voldoende. Bovendien vallen deze kosten onder het algemeen forfait voor de Werk Kosten Regeling, waardoor de kosten die boven de vrije ruimte uit komen worden belast met 80% eindheffing.
   In deze extra kosten zijn kosten voor toekomstige medewerkers van de wal niet meegenomen maar wel de kosten die wij maken voor de wethouders wanneer zij hier op Vlieland verblijven.

8. *Juridisch- en fiscaal advies*
   Fiscale regelgeving is aan verandering onderhevig. Door de uitbreiding van taakvelden en het uitvoeren van niet specifieke gemeentelijke taken wordt het voldoen aan deze regelgeving bovendien steeds complexer. Er is daarom vaker advies van een fiscaal deskundige nodig. Daarnaast is het verstandig de inrichting van de financiële administratie periodiek te laten controleren door een fiscaal expert. Ook bij juridische zaken is aanvulling van het budget voor advies over niet gemeentelijke taken nodig.

9. *Opleidingskosten*
   Met name voor medewerkers die nog niet zo lang in dienst zijn bij de gemeente zijn extra opleidingskosten noodzakelijk maar vanzelfsprekend is het ook voor de andere medewerkers van belang hun vakkennis op pijl te houden. Het jaarlijkse budget hiervoor is aan de krappe kant en moet worden verhoogd met € 10.000. Het huidige budget bedraagt € 30.200.

10. *Stijging kosten bootverbinding naar Terschelling voor schoolkinderen*
    Op dit moment is er een overeenkomst in de maak waarin verschillende partijen zullen bijdragen aan deze verbinding. Het gaat om onderwijs, overheid en ondernemers. Een mooie samenwerking om dit in stand te houden De gemeentelijke bijdrage stijgt daarmee wel naar € 16.667. Het uitgangspunt is dat het bootje 40 weken per jaar vaart van maandag tot en met vrijdag.

11. *Stijging kosten Beleidsteam Sociaal Domein en gebiedsteam*
    Het beschikbare budget voor het beleidsteam Sociaal Domein en voor het gebiedsteam blijkt ontoereikend. Een nieuwe raming voor deze uren is nodig. Het takenpakket van gemeenten in het Sociaal Domein wordt steeds uitgebreider en complexer. We werken hierin samen met gemeenten de Waadhoeke en Terschelling.

Tegelijkertijd is het belangrijk dat voorgesteld beleid passend is bij Vlieland. Hierdoor is het budget (Gebiedsteam: € 28.500 0,28 FTE, Beleidsteam: € 10.000 0,17Fte) voor het Beleidsteam Sociaal Domein niet meer toereikend. Door onder andere toenemende vergrijzing neemt de druk op het gebiedsteam ook toe. Hierdoor moeten ook deze uren opnieuw worden geraamd.

12. *Stijging ICT kosten de Waddeneilanden*

Met een aantal Friese gemeenten wordt in de centrumregeling Shared Service Centrum (SSC) samengewerkt. Dat betekent dat de gemeente Leeuwarden voor ons de ICT-voorzieningen realiseert. Als Waddengemeenten nemen we via ambtelijke werkgroepen deel aan de beleidsvorming van het SSC en werken we gezamenlijk aan het uitvoeren van ICT-projecten. Zo is de digitale werkomgeving omgebouwd naar een plaats onafhankelijke (samen)werkplek en is in 2022 een nieuw social intranet en website voor alle eilanden en waddenkantoor gerealiseerd. Door aanschaf van een nieuw eHRM-pakket is een grote stap gemaakt in het digitaliseren van de processen op HRM-gebied. Nieuwe digitale eisen vanuit bijvoorbeeld de Wet Open Overheid en Wet Elektronische Publicaties worden gezamenlijk opgepakt.

Door het investeren in deze nieuwe ICT-voorzieningen zien we dat de kosten de afgelopen jaren stijgen. Ook de strengere eisen van de overheid op gebied van informatiebeveiliging leiden tot hogere ICT-kosten. De kosten voor 2024 zijn vooralsnog op het niveau van 2023 geraamd met indexering van 5% en de beveiligingskosten stijgen met € 10.000. Door de steeds strenger wordende eisen van de overheid op gebied van informatiebeveiliging zullen de ICT-kosten de komende jaren nog verder stijgen. Het college blijft deze kosten langs de lat van nut en noodzaak leggen.
Tevens zullen de kosten van ICT en telefonie stijgen als gevolg van de geplande personeelsuitbreiding, zoals elders in deze kadernota is toegelicht. Dit is € 1.200,-- structureel en € 3.600,-- gedurende de komende 4 jaar.

13. *Veiligheidsregio*

De bijdrage die de gemeente Vlieland moet afdragen aan de Veiligheidsregio is meerjarig opgenomen in onze begroting. Op basis van de begroting van de Veiligheidsregio moet t.o.v. de voor de begroting van 2023 aangeleverde meerjarenraming bijgeraamd worden. De begroting van de Veiligheidsregio is geindexeerd met een percentage van 8%.

14. *De Dienst Sociale Zaken*

De conceptbegroting 2023 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân bevat de financiële weergave van de uitvoering van de Participatiewet, de WMO en de Jeugdwet, voor zover deze taken zijn gedelegeerd aan de Dienst. Ook de uitvoeringskosten van de Dienst zijn inbegrepen. De begroting 2023 is going concern opgesteld en bevat geen uitzettingen nieuw beleid, immers die bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. De bestanden zijn geïndexeerd conform de percentages in de september cirulaire 2022. Naast deze indexering zorgt b.v. het feit dat er in 2021/2022 een stijging was waar te nemen in de aanspraken op huishoudelijke hulp en woonvoorzieningen voor een hoger benodigd budget. Tot slot is er een stijging in de bedrijfsvoeringslasten die te verklaren is door cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen.

15. *Fumo*

In de ontwerpbegroting 2024 van de FUMO is de impact van de Omgevingswet niet verwerkt. De FUMO heeft nog onvoldoende informatie om de financiële consequenties van de Omgevingswet inzichtelijk te maken. De begroting 2024 zal daarom nog gewijzigd moeten worden. Deze wijziging zal worden ingediend zodra duidelijk is welke consequenties de Omgevingswet heeft op het takenpakket van de FUMO.

16. *De Waddeneilanden*

Bij de conceptbegroting voor 2024 van De Waddeneilanden en het meerjarenperspectief 2024 – 2027 is aansluiting gezocht bij de gerealiseerde cijfers van voorgaande jaren. Het samenwerkingsverband merkt in toenemende mate de behoefte van de portefeuillehouders om incidenteel en themagericht in gezamenlijkheid te overleggen. Dat is een logisch vervolg op beleidsontwikkelingen. Het voorbereiden, ondersteunen en uitwerken van acties uit deze overleggen vraagt vanzelfsprekend capaciteit.
Op basis hiervan verwacht men in 2024 meer flexibel inzetbare formatie nodig te hebben voor de beleidscoördinatietaken, ondersteuning en advisering ter ondersteuning aan de eilanden. Aangezien het steeds lastiger wordt voor medewerkers van de eilanden zelf om te participeren, wordt de vraag naar capaciteit voor samenwerking/coördinatie vanuit het waddenkantoor steeds groter. Het budget voor onze bijdrage aan De Waddeneilanden moet daarom naar boven worden bijgesteld.

Beleidsvoornemens

Er zijn een aantal beleidsvoornemens, die in deze kadernota al aan u worden voorgelegd:

Programma	Omschrijving beleidsvoornemen	Bedrag 2024	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027
	Prognose resultaat 2024 - 2027 na div. ontwikkelingen	**121.888**	**98.980**	**-414.851**	**-638.851**
	Kadernota nieuwe beleidsvoornemens				
	17. Uitvoering toeristisch beleid	-15.000			
	18. Aanpak middelen gebruik	pm	pm	pm	pm
	19. Coördinator Sport en Preventie	0	0	0	0
	20. Jeugd en locale democratie	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	21. Bibliotheek	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	22. Brede SPUK/GALA	pm	pm	pm	pm
	23.Tijdelijk uitbreiding formatie duurzaamheid	-67.000	-71.000	-74.000	-78.000
	24. Tijdelijke uitbreiding formatie	-121.000	-128.000	-134.000	-137.000
	24. Vaste uitbreiding formatie	-113.000	-120.000	-125.000	-128.000
	25. Jeugd	pm	pm	pm	pm
	26. WMO	-5.000			
	Prognose resultaat 2023 - 2027 na beleidsvoornemens	**-224.112**	**-245.020**	**-772.851**	**-1.006.851**

17. *Uitvoering Toeristisch beleid*
    Toerisme is de belangrijkste economische pijler van het eiland. Het is van belang dat deze sector ook in de toekomst vitaal blijft en dat dat gebeurt in een goede balans met de inwoners en de natuur op het eiland. In de afgelopen jaren is het aantal toeristen dat ons eiland bezoekt gegroeid. Dit heeft op het gebied van werkgelegenheid en voorzieningen positieve effecten. Tegelijkertijd is het van groot belang om een goede balans te behouden tussen de leefbaarheid voor de inwoners enerzijds en de recreatiedruk anderzijds. Om dit in goede banen te leiden wordt het huidige toeristische beleid geactualiseerd. Om uitvoering aan dit beleid te geven is volgens eerste schattingen € 15.000 incidenteel nodig.

18. *Aanpak middelen gebruik*
    Vlieland heeft zich gecommitteerd aan de Friese Preventieaanpak en het Gezondheidsbeleid Friese Waddeneilanden 2022-2025.Waarin onder andere als 1 van de speerpunten: preventie op en matigen van middelen gebruik genoemd staat. In het voorjaar van 2023 hebben de Scanner van het Trimbos Instituut uit laten voeren, in 2024 wordt hieraan een vervolg gegeven. We willen hierin optrekken met de andere 4 Friese Waddeneilanden. Voor het plan van aanpak nemen we een PM post op.

19. *Coördinator sport en preventie*
    In 2022 is de Nota Sport- en Beweegbeleid gemeente Vlieland vastgesteld door de raad.
    Op het moment van schrijven wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma van deze Nota.
    In 2020 is het Lokaal Sportakkoord vastgesteld, vanuit het rijk ligt er de opdracht om deze te herijken. De ambities voor Sportakkoord II worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma van ons lokale sport- en beweegbeleid, waarin de focus ligt op sport,

preventie en integraal werken: het versterken van de samenwerking tussen sport, onderwijs, zorg, welzijn en kinderopvang. Voor een buurtsportcoach alleen is dit een te grote opgave.
Voor het verbinden tussen thema's en onderdelen binnen de Brede SPUK gezondheid, sport en bewegen en sociale basis onderzoeken we mogelijkheid om een Coördinator Sport en Preventie in te zetten.

De buurtsportcoach wordt deels bekostigd vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (onderdeel van de Brede SPUK).Voorwaarde is wel dat deze SPUK op een redelijke manier wordt verhoogd. Insteek voor het budget zal zijn dat meerkosten gelijk zullen zijn aan de baten die wij via de SPUK zullen ontvangen.

20. *Jeugd en lokale democratie*
In 2019 heeft de raad een motie aangenomen waarbij de raad gevraagd heeft om een jaarlijks programma op te zetten met De Jutter om jeugd bij de gemeente te betrekken. Met het opstellen van de Omgevingsvisie heeft de raad ook specifiek gevraagd om de jeugd hierbij te betrekken, dat heeft geleid tot een 4-tal bijeenkomsten met de jeugd van groep 7/8 PO en klas 1 en 2 VO, waarbij de jeugd heeft nagedacht over hun eigen leefomgeving.
In het voorjaar van 2022 kreeg de gemeenteraad van de leerlingen van De Jutter de Toekomststoel aangeboden naar aanleiding van een motie.

Om een vervolg te geven aan deze initiatieven willen we samen met het onderwijs een jaarlijks terugkerend programma rond lokale democratie voor de jeugd opzetten.
Het programma moet nog ontwikkeld worden, de jaarlijkse kosten zijn hierdoor nog niet bekend. Wij stellen voor om hier in eerste instantie € 5.000,= voor op te nemen in de begroting.

21. *Bibliotheek*
In het Raadsbreed akkoord 2022-2026 staan de volgen opdrachten voor het college vermeld:
- Terugdringen van laaggeletterdheid door gerichte cursussen
- Aandacht voor vele anderstaligen door het aanbieden van taalcursussen Nederlands
- Treed in overleg met jongeren, buurtsportcoach en ondernemers om te komen tot een passend aanbod voor ontspanning voor de jeugd in de leeftijdscategorie 14 tot 18 jaar.
- Onderzoek de mogelijkheden tot een bredere maatschappelijke en sociale ondersteuning van de jongeren.

Deze opdrachten sluiten goed aan bij de landelijke ontwikkeling van bibliotheken tot knooppunten van kennis, contact en cultuur in de samenleving. De bibliotheek zal de uitvoering van een deel van deze opdrachten kunnen oppakken.
Om de bibliotheek een breder werkterrein te kunnen geven voor het uitvoeren van onze wensen is meer budget nodig vanaf 2024. Het rijk stelt in 2023 een specifieke uitkering ter beschikking waarmee wij een deel van de meerkosten kunnen opvangen.

BNF stelde tijdens het bestuurlijk overleg voor om het indexeringspercentage voor 2024 vast te stellen op 6,85%. In overleg met bestuurders is besloten om indexeringspercentage voor 2024 is in eerste instantie vast te stellen op 2,5%, gebaseerd op de septembercirculaire 2022, dit percentage wordt geïndexeerd naar het percentage wat er in de meicirculaire 2023 staat.
Verder is tijdens het bestuurlijk overleg van 24 mei 2023 afgesproken dat als blijkt dat de bibliotheek tegen tekorten aanloopt zij hiervoor een aanvraag voor extra subsidiemiddelen bij gemeenten mogen doen.

22. *Brede SPUK/GALA*
De ambities uit de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid 2022-2026 (nota GGB) voor de Friese Waddeneilanden worden voortgezet. Daarnaast vraagt de Brede Specifieke Uitkering (brede SPUK) gemeenten een integraal plan van aanpak te maken, gericht op preventie en gezondheidsbevordering. In dit plan komen 15 onderdelen op de thema’s sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis samen.
In september 2023 presenteren wij het lokale preventieplan. Bij het lokale preventieplan wordt een uitvoeringsplan geleverd. Dit uitvoeringsplan werkt nauw samen met andere beleidsnota’s.

Voor het uitvoeren van het lokale preventieplan worden de volledige brede SPUK-gelden a € 74.816,05 (verdeeld over de jaren 2023 - 2026) ingezet. Mogelijk valt dit bedrag hoger uit, door het (achteraf) toepassen van de waddentoets op de aanvragen van de Friese Waddeneilanden. Zo lang nog niet duidelijk is hoe hoog dit bedrag wordt is dit een PM-post.

23. *Tijdelijke uitbreiding formatie duurzaamheid*
Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Het uitvoeren van het klimaatakkoord is een grote uitdaging voor gemeenten en provincies. Het kabinet onderkent dat het essentieel is dat gemeenten en provincies over de benodigde kennis, expertise en uitvoeringscapaciteit beschikken. Het kabinet heeft voor 2023, 2024 en 2025 middelen beschikbaar gesteld om extra personeel aan te trekken en kennis te vergroten. Deze middelen zijn onder de dekkingsmiddelen opgenomen. Voor de jaren 2026 en 2027 zijn de middelen nog niet toegezegd maar in de nog van de provincie te ontvangen richtlijnen zal zijn opgenomen dat wij er in onze meerjarenraming vanuit mogen gaan dat ook in deze jaren het rijk deze middelen beschikbaar zal stellen.

24. *Tijdelijke en vaste uitbreiding formatie*
Door o.a. het binnenhalen van de Regio Deal, de daadwerkelijke invoering van de Omgevingswet in combinatie met een uitgebreid Raadsbreed programma is het noodzakelijk te investeren in de personele capaciteit. Voor een deel bestaat dit uit tijdelijk (tot ca. 2028) extra werk, met name daar waar het gaat om de projecten e.d. die voortvloeien uit de Regio Deal.

Omdat we in dezelfde periode ook te maken krijgen met uitstroom van medewerkers als gevolg van pensionering* is het gewenst om de tijdelijk extra benodigde capaciteit in te vullen met “vaste” nieuwe medewerkers. Deze nieuwe medewerkers kunnen vervolgens ingroeien in de vrijvallende functies in de organisatie, zodat ook op langere termijn de continuïteit gewaarborgd blijft.

Naast deze tijdelijk/vaste functies is er ook behoefte aan uitbreiding van beleidscapaciteit op het gebied van Welzijn, Onderwijs en Cultuur. En een kleine uitbreiding op beleid voor Openbare Orde en Veiligheid.

Het volgende wordt voorgesteld:
- Tijdelijk met doorgroei naar reguliere functie: 2 junior beleidsmedewerkers – fulltime
- Vast: 1 beleidsmedewerker Welzijn, Onderwijs en Cultuur – fulltime
- Vast: uitbreiding Openbare Orde en Veiligheid – 0,2 fte

Financiering:
- De kosten voor de 2 junior beleidsmedewerkers te dekken uit een in te stellen bestemmingsreserve vanuit de Algemene Reserve dient hier éénmalig een bedrag in gestort te worden van € 520.000,-- • Voor de twee vaste uitbreidingen (1,2 fte) de personeelskosten in de begroting structureel op te hogen met een bedrag van € 105.000,-- (dit is 4,4% van de huidige salariskosten, deze kosten zijn in deze kadernota geïndexeerd).

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zal na goedkeuring van deze kadernota begonnen worden met de werving van medewerkers. Extra kosten voor 2023 zullen dan in een begrotingswijziging worden verwerkt.

* Tot 2028 bereiken 7 medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd, waarvan 4 in de binnendienst en 3 in de buitendienst werkzaam zijn.

25. *Sociaal Domein Jeugd*

Wat gaan we doen en wat zijn de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren?
a. Het inschakelen, herstellen en versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen en jongeren, hun ouders en sociale omgeving
b. Verstevigen van preventie en vroegsignalering
c. Tijdig bieden van de juiste hulp op maat
d. Zorgen dat jongeren psychisch gezond en weerbaar blijven of worden
e. Een veilige toegankelijke plek voor jongeren (13-18 jaar) creëren waar ze elkaar kunnen ontmoeten (van handhaven naar hand geven)

Hoe gaan we dit doen?
a. Er wordt ingezet op het versterken van de leefbaarheid, sociale cohesie en samen kracht. In samenwerking met ketenpartners (bijvoorbeeld bibliotheek en het lokale welzijnsteam) worden aanvullende en nieuwe initiatieven ontwikkelt die bijdragen aan de verbinding tussen verschillende aandachtsgroepen binnen de

leeftijd 0 tot 100. Het gaat er om dat zorg, elkaar ontmoeten en verbinden nog beter samenkomen. Bestaande initiatieven worden uiteraard meegenomen. Dit zal opgepakt gaan worden vanuit en in samenwerking met het taakveld volksgezondheid.

b. Er wordt in Q3 2023 een plan van aanpak ontwikkeld en een advies uitgebracht over het versterken van de sociale basis n.a.v. de discussie over de beperking van de reikwijdte Jeugdhulp. De ondersteuning zal hiermee meer aan de voorkant ingezet worden en de hulp zal anders georganiseerd worden.
c. POK middelen worden ingezet op het versterken van de dienstverlening. We willen jongeren meer bewust laten worden van hun eigen mogelijkheden en hun leefomgeving. Hierbij faciliteert de gemeente door het verstrekken van informatie en er wordt gekeken naar de mogelijke uitbreiding (versterking) van het huidige welzijnsteam, het verbeteren van de digitale toegang en het vereenvoudigen van werkprocessen/verlagen administratieve lastendruk. In Q3 van 2023 wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan word in combinatie met de behoefte vanuit de Wmo opgesteld (gaat om alle inwoners).

Kosten en risico's

a. Er wordt een integraal programma opgesteld door de gemeente en haar maatschappelijke partners. Om een goede start te maken, zal er tijdelijk een penvoerder aangesteld worden om dit van de grond te krijgen. Uiteraard wordt daarbij gebruik gemaakt van de mogelijkheden en ervaring binnen de eigen organisatie en de gemeentelijke partners. Kosten circa een dag per week voor een jaar. De post wordt in deze kadernota op pm gezet tot er meer duidelijkheid is over de aard en omvang van de kosten.
b. Er is nog geen indicatie te geven van de kosten, deze worden meegenomen in het plan van aanpak en de besluitvorming.
c. Voor het versterken van de dienstverlening en het voorliggend veld zijn POK middelen beschikbaar. Op dit moment zijn de middelen nog niet inzichtelijk. Hiervoor zal een apart voorstel richting de raad komen. Een eerste raming van de kosten bedraagt circa € 19.600,-. Dit bedrag wordt in combinatie met de behoefte vanuit de Wmo ingezet. De post is in deze kadernota als PM post opgenomen tot er middels het raadsbesluit meer duidelijkheid is.

26. Sociaal Domein WMO

Wat gaan we doen en wat zijn de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren?

a. Zorgen dat iedereen mee kan doen en kan (blijven) participeren binnen zijn of haar leefomgeving
b. Tijdig bieden van passende ondersteuning op maat
c. Zorgen dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen
d. Vergroten van de zelfredzaamheid en 'samen redzaamheid' (eigen verantwoordelijkheid vergroten en naar elkaar omkijken)

Hoe gaan we dit doen?

a. Er wordt ingezet op het versterken van de leefbaarheid, sociale cohesie en samen kracht (1e doel van de WMO 2015). Denk hierbij aan bijvoorbeeld Boswijk waar wonen, zorg, elkaar ontmoeten en verbinden samenkomen. In samenwerking met ketenpartners (bijvoorbeeld bibliotheek en het lokale welzijnsteam) aanvullende en nieuwe initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan de verbinding tussen verschillende aandachtsgroepen binnen de leeftijd 0 tot 100. Bestaande initiatieven worden uiteraard meegenomen. Dit zal opgepakt gaan worden vanuit en in samenwerking met het taakveld volksgezondheid.
b. Senioren (en "nieuwe senioren") bewust maken van hun eigen kracht, mogelijkheden en verantwoordelijkheden welke bijdragen aan langer zelfstandig wonen. Hierbij in gesprek gaan met de VESV (Vlielands Eerste Senioren Vereniging). Stimuleren dat inwoners zelf tijdig hun woning levensloopbestendig maken. Dit kan middels een bewustwordingscampagne of door middel van het verstrekken van informatie door lokale ketenpartners en in ontmoetingsplaatsen. Daarnaast wordt gekeken of het beleid aangepast dient te worden. Hierbij moet nagedacht worden over de balans tussen het verstrekken van een verhuiskostenvergoeding of het verstrekken van hulpmiddelen en woonvoorzieningen. Dit kan middels een bewustwordingscampagne of door middel van het verstrekken van informatie door lokale ketenpartners en in ontmoetingsplaatsen.
   Sinds de opening van de Vliestroom wordt door de Kwadrant groep laagdrempelige dagbesteding aangeboden in de buurtkamer. Uit het afgelopen jaar is gebleken dat dit aanbod voorziet in een behoefte. Als gemeente hebben we de wens deze voorziening te continueren en te borgen. In 2023 wordt onderzocht op welke manier dit kan worden vormgegeven, bijvoorbeeld via een uitbreiding op de WMO begroting of als algemene voorziening.

c. Er wordt in Q2 2023 een plan ontwikkeld voor de komende jaren waarbij ondersteuning zonder indicatie gestalte krijgt. Deze ondersteuning richt zich op mensen met psychische en/of (licht) verstandelijke beperkingen. Deze mensen hebben niet zozeer ondersteuning in de vorm van een maatwerkvoorziening individuele begeleiding nodig, maar hebben wel van tijd tot tijd ondersteuning nodig bij de dagelijkse gang van zaken om zwaardere problematiek te voorkomen. Door de inzet van ondersteuning zonder indicatie is het de bedoeling dat de inzet van dure en intensieve maatwerkondersteuning vermindert. Een plan hiervoor wordt in 2023 opgesteld en voor besluitvorming aangeboden. De post wordt in deze kadernota op pm gezet tot er meer duidelijkheid is over de aard en omvang van de kosten.
d. POK middelen worden ingezet op het versterken van de dienstverlening. We willen inwoners meer bewust laten worden van hun eigen mogelijkheden en hun leefomgeving. Hierbij faciliteert de gemeente door het verstrekken van informatie en er wordt gekeken naar de mogelijke uitbreiding (versterking) van het huidige welzijnsteam, het verbeteren van de digitale toegang en het vereenvoudigen van werkprocessen/verlagen administratieve lastendruk. In Q3 van 2023 wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan word in combinatie met de behoefte vanuit de jeugdwet opgesteld (gaat om alle inwoners).
e. Door de specifieke eilandsituatie worden jongeren gedwongen eerder naar de wal te verhuizen. Hierdoor zijn de jongeren mogelijk kwetsbaar en dient er gekeken te worden naar de mogelijkheden van bijvoorbeeld een huiskamerproject zoals in Leeuwarden is gesitueerd. Dit wordt integraal opgepakt vanuit de verschillende domeinen en met de jongeren zelf.

Kosten en risico's

a. Er wordt een integraal programma opgesteld door de gemeente en haar maatschappelijke partners. Om een goede start te maken, zal er tijdelijk een penvoerder aangesteld worden om dit van de grond te krijgen. Uiteraard wordt daarbij gebruik gemaakt van de mogelijkheden en ervaring binnen de eigen organisatie en de gemeentelijke partners. Kosten: zie punt a Jeugd (wordt in combinatie met de Jeugd opgepakt i.v.m. doelgroep 0-100 jaar).
b. Kosten circa € 5.000,-
c. Middels het Hoofdlijnenakkoord GGZ is hiervoor een budget beschikbaar van € 4.568,- in de algemene uitkering. Dit budget is structureel. Wanneer meer duidelijkheid is over de omvang en aard van de kosten kan hiervoor een budget worden opgenomen.
d. Voor het versterken van de dienstverlening en het voorliggend veld zijn POK middelen beschikbaar. Op dit moment zijn de middelen nog niet inzichtelijk. Hiervoor zal een apart voorstel richting de raad komen. Kosten: zie punt c Jeugd (wordt in combinatie met de Jeugd opgepakt i.v.m. doelgroep 0-100 jaar)
e. P.M.

Sociaal Domein Participatiewet, bestaanszekerheid en inburgering

Wat gaan we doen en wat zijn de verwachte ontwikkelingen in de komende jaren?

a. Stimuleren dat iedereen naar vermogen participeert in de samenleving
b. Zorg dragen voor financieel en sociaal zelfredzame inwoners
c. Voorkomen van maatschappelijke uitsluiting door schulden
d. Bestaanszekerheid faciliteren en stimuleren
e. Een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt door te investeren in mensen
f. De gezinshereniger zo snel mogelijk de taal laten leren waardoor ze kunnen meedoen in de samenleving

Hoe gaan we dit doen?

a. Werkstimulerende maatregelen treffen zijnde: een premie voor proefplaatsing, een werkstarterspakket en uitvoeringskosten/extra begeleiding.

Kosten en risico's

Worden opgenomen in de begroting van De Dienst Sociale Zaken.

Dekkingsplan

In deze kadernota zijn de volgende dekkingsmaatregelen geïnventariseerd:

Programma	Omschrijving dekkingsmiddel	Bedrag 2024	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027
	Prognose resultaat 2024 - 2027 na beleidsvoornemens	**-224.112**	**-245.020**	**-772.851**	**-1.006.851**
9	27. Algemene Uitkering gemeente fonds	276.000	290.000	349.000	439.000
div	28. Leges en heffingen	pm	pm	pm	pm
7	29. Bijdrage Rijk uitbreiding formatie duurzaamheid	96.596	97.465	98.000	99.000
div	30. Bijdrage reserve tijdelijke formatie uitbreiding	121.000	128.000	134.000	137.000
9	31. Verhoging belastingen	82.000	83.000	84.000	129.000
9	32. Algemene uitkering Jeugdzorg			pm	pm
	Prognose resultaat 2024 - 2027	**351.484**	**353.445**	**-107.851**	**-202.851**

27. *Algemene Uitkering gemeentefonds*

Ook dit jaar heeft het Rijk gemeenten geen duidelijkheid gegeven wat er structureel beschikbaar zal zijn via de Algemene Uitkering. Veel financiële ontwikkelingen zijn nog onzeker. In de Meicirculaire 2023 zijn ontwikkelingen deels verder uitgewerkt en deze circulaire zal de basis vormen voor de begroting 2024. Hoewel de gemeenten er de eerste jaren wat middelen bij krijgen is het beeld op de lange termijn niet rooskleurig. Bij de Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig 1 miljard euro voor gemeenten beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag komt In de recente Voorjaarsnota 2023 van het Rijk vanaf 2027 structureel beschikbaar. Ook is er tijdelijk meer ruimte voor Jeugd beschikbaar gesteld, maar het structurele perspectief hiervan is eveneens onzeker.

Tijdens de Algemene ledenvergadering (ALV) van de VNG (juni 2023) zijn, met grote meerderheid, een resolitie en moties aangenomen om zeer nadrukkelijk met het Rijk de onderhandelingen aan te gaan om zo spoedig mogelijk de korting van 3 miljard euro op het gemeentefonds ongedaan te maken.

28. Leges en heffingen

Leges en heffingen (burgerzaken, omgevingsvergunningen, riolering, afvalstoffenheffingen, reinigingsrechten en begraafrechten) mogen maximaal kostendekkend zijn. Deze berekening zal bij de begroting worden gemaakt. In 2023 zal een nieuwe leges verordening worden opgesteld vanwege de nieuwe omgevingswet. Het is wel duidelijk dat niet meer voor alle onderdelen waarvoor nu leges geheven mogen worden straks leges geheven mogen worden.De verwachting is dat de werkzaamheden hierdoor niet evenredig zullen afnemen. Bovendien mogen de kosten voor werkzaamheden waarvoor geen leges geheven mogen worden niet meegenomen worden in de kostendekkendheid berekeningen van andere legestarieven. De verwachting is daarom dat rekening gehouden zal moeten worden met een verlaging van de totale leges inkomsten. Daarnaast ontbreekt op dit moment een goede meerjarenraming Bouw en Woning Toezicht en Ruimtelijke Ordening. Om de tarieven goed te kunnen berekenen zal deze raming nodig zijn en wellicht ook een bijstelling van het resultaat tot gevolg hebben.

29. Bijdrage Rijk uitbreiding formatie Duurzaamheid

Zie hiervoor de toelichting onder punt 23.

30. Bijdrage reserve tijdelijke formatie uitbreiding

Zie de toelichting onder punt 24. Vanuit de Algemene Reserve wordt een reserve tijdelijke formatieruimte ingesteld van waaruit de jaarlijkse extra kosten kunnen worden bekostigd.

31. Verhoging belastingen

Met de kadernota 2021 is besloten jaarlijks de budgetten voor leges en belastingen met 1,5% te verhogen om te voorkomen dat tarieven ongelijkmatig stijgen. In de begroting 2023 is meerjarig dit percentage wel verwerkt maar voor 2023 is gekozen om aan te sluiten bij het percentage wat hiervoor in de meicirculaire 2022 stond vermeld n.l. 3%. In de meicirculaire 2023 wordt een landelijk gemiddeld kengetal belastingcapaciteit aan gegeven van 944, t.o.v. het voorgaande jaar is dit een stijging van 4,4248%. Voorgesteld wordt dit percentage voor 2024 te gebruiken en meerjarig de verhoging voorlopig op 1,5% te ramen.

32. Algemene uitkering jeugdzorg

In de prognose van de Algemene Uitkering van 2024 en 2025 zijn extra bedragen voor de jeugdzorg opgenomen. Binnenkort ontvangen gemeenten een brief van de provincie met richtlijnen. Hierin zal o.a. staan dat gemeenten er in hun meerjarenraming vanuit mogen gaan dat ook in 2026 en 2027 bedragen voor jeugdzorg zullen worden ontvangen. Een berekeningswijze zal ook in deze brief staan. Op basis van voorgaande jaren is de verwachting dat het jaarlijkse bedrag voor Vlieland onder de € 50.000 zal blijven.

Mutaties Algemene Reserve

Om voor de periode 2024 – 2027 twee junior beleidsmedewerkers in dienst te nemen is naar verwachting een bedrag van € 520.000 nodig. In deze kadernota wordt onder punt 24 voorgesteld hiervoor een aparte bestemmingsreserve in te stellen en deze éénmalig in 2024 te voeden vanuit de Algemene Reserve.

Het verloop van de Algemene Reserve na deze onttrekking is als volgt;

	2023
Stand algemene reserve 1 januari 2023	**2.668.617**
Bij in 2023;	
Saldo jaarrekening 2022	1.167.020
Saldo resultaat t/m begrotingswijziging 1 2023	-18.351
saldo stelpost onvoorzien indextering t/m begrotingswijzing 1 2023	280.200
Uitnames 2023;	
begrotingswijzigingen 1 2023 overheveling budget mantelzorg 2022	-25.000
begrotingswijzigingen 1 2023 restant budgetten 2022	-223.996
Kadernota 2023 -2026;	
Programma Waddeneilanden	-900.000
Mogelijke overige ontwikkelingen waarover nog geen besluitvorming is;	
aanpassen huisvestingskosten OOV De Jutter	pm
verduurzaming gemeentehuis	pm
Onderzoek wijziging oplegging toeristenbelasting	pm
Gevolgen Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE)	pm
Invoering Corsa (financieel workflow systeem)	pm
prognose algemene reserve inclusief jaarresultaat 31 december 2023	2.948.490
Uitname in 2024;	
Tijdelijke uitbreiding formatie	-520.000
Prognose resultaat volgens kadernota	351.484
prognose algemene reserve inclusief jaarresultaat 31 december 2024 (minimale stand € 1000.000)	2.779.974

Samenvattend

Samenvattend kan gesteld worden dat de kadernota in dit jaar een startperspectief biedt voor de begroting 2024. De prognoses laten voor de jaren 2024 en 2025 een positief resultaat zien maar voor de jaren 2026 en 2027 een negatief resultaat. Deze resultaten geven nog niet de structurele ruimte aan. Hiervoor moeten bij de begroting de incidentele baten en lasten bepaald worden. Op dit moment is de verwachting dat de tekorten daarmee in de jaren 2026 en 2027 alleen maar zullen oplopen en dat de resultaten over 2024 en 2025 welliswaar lager maar nog steeds goed zullen zijn.

Overigens dringt de provincie er op aan dat het resultaat in 2024 bij voorkeur ruim positief geraamd zou moeten worden. Wanneer dit niet mogelijk is en het resultaat in 2024 negatief is, mag het laatste jaar, dus 2027, niet negatief zijn. Omdat wij naar verwachting een positief resultaat zullen hebben in 2024 is het toegestaan dat wij over de jaren 2026 en 2027 een negatief resultaat hebben.